

Gabra tal-ġurisprudenza

SENTENZA TAL-QORTI TAL-ĠUSTIZZJA (Is-Seba' Awla)

14 ta' Settembru 2023*

“Rinviju għal deċiżjoni preliminari – Kooperazzjoni ġudizzjarja f'materji ċivili – Regolament (KE) Nru 593/2008 – Liġi applikabbli għall-obbligi kuntrattwali – Kamp ta' applikazzjoni – Kuntratti ta' użu ta' proprjetajiet immobbli fuq bażi ta' timeshare – Azzjoni ġudizzjarja intiża li dawn il-kuntratti jiġu ddikjarati nulli – Partijiet ċittadini tar-Renju Unit – Għażla tal-liġi applikabbli – Artikolu 3 – Libertà ta' għażla – Artikolu 4(1)(b) u (ċ) – Liġi applikabbli fin-nuqqas ta' għażla – Artikolu 6 – Kuntratti ta' konsum – Limiti”

Fil-Kawża C-632/21,

li għandha bħala suġġett talba għal deċiżjoni preliminari skont l-Artikolu 267 TFUE, imressqa mill-Juzgado de Primera Instancia e Instrucción n° 2 de Granadilla de Abona (il-Qorti tal-Ewwel Istanza u Istruttoria Nru 2 ta' Granadilla de Abona, Spanja), permezz ta' deċiżjoni tat-13 ta' Ottubru 2021, li waslet fil-Qorti tal-Ġustizzja fl-14 ta' Ottubru 2021, fil-proċedura

JF,

NS,

vs

Diamond Resorts Europe Limited (Fergħa fi Spanja),

Diamond Resorts Spanish Sales SL,

Sunterra Tenerife Sales SL,

IL-QORTI TAL-ĠUSTIZZJA (Is-Seba' Awla),

komposta minn M. L. Arastey Sahún, Presidenta tal-Awla, F. Biltgen (Relatur) u J. Passer, Imħallfin,

Avukat Ġenerali: M. Szpunar,

Registratur: A. Calot Escobar,

wara li rat il-proċedura bil-miktub,

* Lingwa tal-kawża: l-Ispanjol.

wara li kkunsidrat l-osservazzjonijiet ippreżentati:

- għal JF u NS, minn A. García Cami, procurador, u L Mancera Molero, abogada,
- għal Diamond Resorts Europe Limited (Fergħa fi Spanja), Diamond Resorts Spanish Sales SL u Sunterra Tenerife Sales SL, minn M.-D. Gómez Dabic u J. M. Macías Castaño, abogados,
- għall-Gvern Spanjol, minn A. Ballesteros Panizo, bħala aġent,
- għall-Gvern Ċek, minn L. Halajová, M. Smolek u J. Vlácil, bħala aġenti,
- għall-Kummissjoni Ewropea, minn I. Galindo Martín u W. Wils, bħala aġenti,

wara li rat id-deċiżjoni meħuda, wara li nstema' l-Avukat Ġenerali, li taqta' l-kawża mingħajr konkluzjonijiet,

tagħti l-preżenti

Sentenza

- 1 It-talba għal deċiżjoni preliminari tirrigwarda l-interpretazzjoni tal-Artikolu 4(3) u tal-Artikolu 5 tal-Konvenzjoni dwar il-liġi applikabbli għall-obbligi kuntrattwali miftuħa għall-firma f'Ruma fid-19 ta' Ġunju 1980 (ĠU 2005, C 169, p. 10, iktar 'il quddiem il-“Konvenzjoni ta' Ruma”), kif ukoll tal-Artikolu 4(1)(b) u (ċ), tal-Artikolu 6(1) u tal-Artikolu 24 tar-Regolament (KE) Nru 593/2008 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tas-17 ta' Ġunju 2008 dwar il-liġi applikabbli għall-obbligazzjonijiet kuntrattwali (Ruma I) (ĠU 2008, L 177, p. 6, rettifika fil-ĠU 2009, L 309, p. 87, iktar 'il quddiem ir-“Regolament Ruma I”).
- 2 Din it-talba tressqet fil-kuntest ta' tilwima bejn, minn naħa, JF u NS, u, min-naħa l-oħra, Diamond Resorts Europe Limited (Fergħa fi Spanja) (iktar 'il quddiem “Diamond Resorts Europe”), Diamond Resorts Spanish Sales SL u Sunterra Tenerife Sales SL dwar talba intiza li kuntratti ta' użu ta' proprjetajiet immobbli fuq bażi ta' timeshare, konkluzi bejn ir-rikorrenti fil-kawża prinċipali u Diamond Resorts Europe, jiġu ddikjarati nulli.

Il-kuntest ġuridiku

L-ewwel protokoll

- 3 L-Artikolu 1 tal-ewwel protokoll dwar l-interpretazzjoni mill-Qorti tal-Ġustizzja tal-Komunitajiet Ewropej tal-Konvenzjoni dwar il-liġi applikabbli għall-obbligi kuntrattwali miftuħa għall-firma f'Ruma fid-19 ta' Ġunju 1980 (ĠU 1989, L 48, p. 1, iktar 'il quddiem l-“ewwel protokoll”), li daħal fis-seħħ fl-1 ta' Awwissu 2004, jipprovdi:

“Il-Qorti tal-Ġustizzja tal-Komunitajiet Ewropej għandu jkollha ġurisdizzjoni sabiex tagħti deċiżjonijiet fuq l-interpretazzjoni:

(a) tal-[Konvenzjoni ta' Ruma];

[...]” [traduzzjoni mhux uffiċjali]

4 L-Artikolu 2 tal-Ewwel Protokoll jipprevedi:

“Kull qorti msemija iktar ‘quddiem tista’ titlob lill-Qorti tal-Ġustizzja tagħti deċiżjoni preliminari fuq kwistjoni mqajma f’kawża pendenti quddiemha u li tkun tirrigwarda l-interpretazzjoni tad-dispożizzjonijiet inklużi fl-istrumenti msemija fl-Artikolu 1, meta hija tkun tqis li deċiżjoni fuq dan il-punt tkun meħtieġa sabiex hija tagħti s-sentenza tagħha:

(a) [...]

– fi Spanja:

el Tribunal Supremo.

[...]

(b) il-qrati tal-Istati kontraenti meta huma jaġixxu bħala qrati tal-appell.” [traduzzjoni mhux uffiċjali]

Id-dritt tal-Unjoni

Ir-Regolament Ruma I

5 Il-premessi 6, 7, 23 u 27 tar-Regolament Ruma I jipprovdu:

“(6) Il-funzjonament korrett tas-suq intern jeħtieġ li r-regoli tal-konflitt tal-ligijiet fis-seħh fl-Istati Membri jindikaw l-istess liġi nazzjonali, irrispettivament mill-pajjiż tal-qorti li fiha tiġi preżentata l-azzjoni, sabiex jitjiebu l-prevedibbiltà tar-riżultat tal-litigazzjoni, iċ-ċertezza ġuridika u l-moviment liberu tas-sentenzi.

(7) L-ambitu sostantiv u d-dispożizzjonijiet ta’ dan ir-Regolament għandhom ikunu konsistenti mar-Regolament tal-Kunsill (KE) Nru 44/2001 tat-22 ta’ Diċembru 2000 dwar ġurisdizzjoni u rikonoxximent u eżekuzzjoni ta’ sentenzi f’materji ċivili u kummerċjali (“Brussell I”) [(ĠU Edizzjoni Speċjali bil-Malti, Kapitolu 19, Vol. 4, p. 42)] u r-Regolament (KE) Nru 864/2007 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-11 ta’ Lulju 2007 dwar il-liġi applikabbli għall-obbligazzjonijiet mhux kuntrattwali ([“Ruma II”) (ĠU 2007, L 199, p. 40)]).

[...]

(23) Fir-rigward ta’ kuntratti konklużi ma’ partijiet kunsidrati bħala aktar dgħajfa, huwa xieraq li jiġu protetti permezz ta’ regoli ta’ konflitt li huma aktar favorevoli għall-interessi tagħhom mir-regoli ġenerali.

[...]

- (27) Għandhom isiru diversi eċċezzjonijiet għar-regola ġenerali dwar l-għażla tal-liġi għall-kuntratti konsumistiċi. Taht eċċezzjoni partikolari ta' dan it-tip, ir-regola ġenerali m'għandhiex tapplika għall-kuntratti relatati ma; drittijiet *in rem* fuq proprjetà immobbli jew ma' kiri ta' tali proprjetà, sakemm il-kuntratt ma jirrelatax mad-dritt li l-proprjetà immobbli tintuża fuq bażi ta' time share fis-sens tad-Direttiva 94/47/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tas-26 ta' Ottubru 1994 dwar il-protezzjoni tax-xerrejja fir-rigward ta' ċerti aspetti ta' kuntratti relatati max-xiri tad-dritt għall-użu tal-proprjetà immobbli fuq bażi ta' timeshare [(ĠU Edizzjoni Speċjali bil-Malti, Kapitolu 13 Vol. 13, p. 315)].
- 6 L-Artikolu 1 ta' dan ir-regolament, bit-titolu "Ambitu materjali", jipprovdi fil-paragrafu 1 tiegħu:
- "Dan ir-Regolament għandu japplika, f'sitwazzjonijiet li jinvolvu konflitt tal-liġijiet, għal obbligazzjonijiet kuntrattwali f'materji ċivili u kummerċjali.
- M'għandux japplika, partikolarment, għal kwistjonijiet fiskali, doganali jew amministrattivi."
- 7 L-Artikolu 3 tal-imsemmi regolament, bit-titolu "Libertà ta' l-għażla", jipprevedi:
- "1 Kuntratt għandu jkun regolat mil-liġi magħżula mill-partijiet. L-għażla għandha ssir espressament jew tkun manifestata b'mod ċar permezz tat-termini tal-kuntratt jew taċ-ċirkostanzi tal-każ. Bl-għażla tagħhom, il-partijiet jistgħu jagħzlu l-liġi applikabbli għat-totalità jew għal parti biss tal-kuntratt.
2. Il-partijiet jistgħu jiftiehm u f'kull mument li jissuġġettaw il-kuntratt għal liġi diversa minn dik li precedentement kienet tirregolah, kemm jekk bħala riżultat ta' għażla precedenti taht dan l-Artikolu kif ukoll bħala riżultat ta' dispożizzjonijiet oħra ta' dan ir-Regolament. Kwalunkwe bidla, fir-rigward tal-liġi applikabbli, li ssir wara l-konkluzjoni tal-kuntratt, m'għandhiex tippregudika l-validità formali tal-kuntratt taht l-Artikolu 11 jew tincidi fuq id-drittijiet ta' persuni terzi.
3. Fejn l-elementi l-oħra kollha rilevanti għas-sitwazzjoni fil-hin ta' l-għażla jinsabu f'pajjiż divers mill-pajjiż li tiegħu intgħażlet il-liġi, l-għażla tal-partijiet m'għandhiex tippregudika l-applikazzjoni ta' dispożizzjonijiet tal-liġi, ta' dak il-pajjiż l-iehor, li ma jistgħux jiġu derogati bi ftehim.
4. Fejn l-elementi l-oħra kollha li jkunu rilevanti għas-sitwazzjoni fil-hin ta' l-għażla jinsabu f'wieħed jew aktar Stati Membri, l-għażla tal-partijiet tal-liġi applikabbli diversa minn dik ta' Stat Membru m'għandhiex tippregudika l-applikazzjoni ta' dispożizzjonijiet tal-liġi Komunitarja, fejn xieraq, kif implimentati fl-Istat Membru tal-forum, li ma jistgħux jiġu derogati bi ftehim.
5. L-eżistenza u l-validità tal-kunsens tal-partijiet fir-rigward ta' l-għażla tal-liġi applikabbli għandhom jiġu determinati skond id-dispożizzjonijiet ta' l-Artikoli 10, 11 u 13."
- 8 Skont l-Artikolu 4 tal-istess regolament, bit-titolu "Liġi applikabbli fin-nuqqas ta' għażla":
- "1. Sa fejn il-liġi applikabbli għall-kuntratt ma ntgħażlitx skond l-Artikolu 3 u mingħajr preġudizzju għall-Artikoli 5 sa 8, il-liġi li tirregola l-kuntratt għandha tkun determinata kif ġej:
- [...]

- (b) kuntratt għall-forniment ta' servizzi għandu jkun regolat mil-liġi tal-pajjiż li fih il-fornitur tas-servizz ikollu r-residenza abitwali tiegħu;
- ċ) kuntratt relatat ma' dritt *in rem* fuq proprjetà immobbli jew ma' kiri ta' proprjetà immobbli għandu jkun regolat mil-liġi tal-pajjiż li fih tkun tinsab il-proprjetà;
- d) minkejja l-punt (c), il-kiri ta' proprjetà immobbli konkluz għall-użu privat temporanju għal perjodu ta' mhux aktar minn sitt xhur konsekuttivi għandu jkun regolat mil-liġi tal-pajjiż fejn il-proprjetarju jkollu r-residenza abitwali tiegħu, bil-kondizzjoni li l-kerrej ikun persuna fiżika u jkollu r-residenza abitwali tiegħu fl-istess pajjiż;

[...]"

9 L-Artikolu 6 tar-Regolament Ruma I, bit-titolu "Kuntratti ta' konsum", jipprovdi:

"1. Bla ħsara għall-Artikoli 5 u 7, kuntratt konkluz minn persuna fiżika għal skop li jista' jitqies bħala mhux relatat mas-sengħa jew professjoni tagħha ('il-konsumatur'), ma' persuna oħra li taġixxi fl-eżerċizzju tas-sengħa jew professjoni tagħha ('il-professjonist') għandu jkun regolat mil-liġi tal-pajjiż fejn il-konsumatur ikollu r-residenza abitwali tiegħu, bil-kondizzjoni li:

- (a) il-professjonist jeżerċita l-attivitajiet kummerċjali jew professjonali tiegħu fil-pajjiż fejn il-konsumatur ikollu r-residenza abitwali tiegħu, jew
- (b) bi kwalunkwe mezz, jindirizza dawn l-attivitajiet lejn dak il-pajjiż jew lejn diversi pajjiżi inkluż dak il-pajjiż,

u li l-kuntratt jaqa' fl-ambitu ta' dawn l-attivitajiet.

2. Minkejja l-paragrafu 1, il-partijiet jistgħu jagħzlu l-liġi applikabbli għal kuntratt li tissodisfa r-rekwiżiti tal-paragrafu 1, skond l-Artikolu 3. Tali għażla, madankollu, ma tistax twassal sabiex iċċaħhad lill-konsumatur mill-protezzjoni mogħtija lill-minn dispożizzjonijiet li ma jistgħux jigu derogati bi ftehim taht il-liġi li, fin-nuqqas ta' l-għażla, kienet tkun applikabbli abbażi tal-paragrafu 1.

3. Jekk ir-rekwiżiti fil-paragrafu 1(a) jew (b) ma jiġux sodisfatti, il-liġi applikabbli għal kuntratt bejn konsumatur u professjonist għandha tiġi determinata skond l-Artikoli 3 u 4.

4. Il-paragrafi 1 u 2 ma għandhomx japplikaw għal dawn il-kuntratti:

- (a) kuntratti għall-forniment ta' servizzi fejn is-servizzi dovuti lill-konsumatur għandhom jiġu forniti esklussivament f'pajjiż divers minn dak li fih huwa jkollu r-residenza abitwali tiegħu;

[...]

- (ċ) kuntratt relatat ma' dritt *in rem* fuq proprjetà immobbli jew ma' kiri ta' proprjetà immobbli divers minn kuntratt relatat ma' dritt ta' użu ta' proprjetajiet immobbli fuq bażi ta' timeshare fis-sens tad-Direttiva [94/47];

[...]"

- 10 L-Artikolu 9 ta' dan ir-regolament, bit-titolu "Dispożizzjonijiet obligatorji prevalenti", huwa fformulat kif ġej:

"1. Id-dispożizzjonijiet obligatorji prevalenti huma dispożizzjonijiet li r-rispett tagħhom huwa meqjus bħala kruċjali minn pajjiż għas-salvagwardja ta' l-interessi pubbliċi tiegħu, bħall-organizzazzjoni politika, soċjali jew ekonomika tiegħu, tant li dawn ikunu applikabbli fi kwalunkwe sitwazzjoni li taqa' fl-ambitu tagħhom, irrispettivament mill-liġi applikabbli għall-kuntratt skond dan ir-Regolament.

2. Xejn f'dan ir-Regolament m'għandu jirrestringi l-applikazzjoni tad-dispożizzjonijiet obligatorji prevalenti tal-liġi tal-forum.

3. Jista' jingħata effett lid-dispożizzjonijiet obligatorji prevalenti tal-liġi tal-pajjiż fejn l-obbligazzjonijiet li jirriżultaw mill-kuntratt jkunu jridu jitwettqu jew ikunu twettqu, sa fejn dawn dispożizzjonijiet obligatorji prevalenti jagħmlu illegali t-twettiq tal-kuntratt. Sabiex jiġi deċiż jekk għandux jingħata effett lil dawn id-dispożizzjonijiet, għandhom jitqiesu n-natura u l-għan tagħhom kif ukoll il-konsegwenzi li ġejjin mill-applikazzjoni jew min-nuqqas ta' applikazzjoni tagħhom."

- 11 L-Artikolu 24 tal-imsemmi regolament, bit-titolu "Relazzjoni mal-Konvenzjoni ta' Ruma", jipprevedi:

"1. Dan ir-Regolament għandu jissostitwixxi l-Konvenzjoni ta' Ruma fl-Istati Membri, hlief fir-rigward tat-territorji ta' l-Istati Membri li jaqgħu fl-ambitu territorjali ta' dik il-Konvenzjoni u li għalihom dan ir-Regolament ma japplikax skond l-Artikolu 299 [KE].

2. Sa fejn dan ir-Regolament jissostitwixxi d-dispożizzjonijiet tal-Konvenzjoni ta' Ruma, kwalunkwe referenza għall-Konvenzjoni għandha titqies bħala referenza għal dan ir-Regolament."

- 12 L-Artikolu 28 tal-istess regolament, bit-titolu "Applikazzjoni temporali" jipprovdi:

"Dan ir-Regolament għandu japplika għal kuntratti konklużi sa mis-17 ta' Dicembru 2009."

Id-Direttiva 94/47

- 13 L-għan tad-Direttiva 94/47 kien l-approssimazzjoni tad-dispożizzjonijiet legiżlattivi, regolamentari u amministrattivi tal-Istati Membri relatati mal-protezzjoni tax-xerrejja f'dak li jirrigwarda ċerti aspetti tal-kuntratti li jirrigwardaw direttament jew indirettament il-kisba ta' dritt ta' użu fuq bażi ta' timeshare ta' proprjetà immobbli jew ta' diversi proprjetajiet immobbli.

Id-Direttiva 2008/122/KE

- 14 Id-Direttiva 2008/122/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-14 ta' Jannar 2009 dwar il-protezzjoni tal-konsumatur rigward ċerti aspetti ta' kuntratti ta' timeshare, kuntratti dwar prodotti ta' vaganza għal perijodu fit-tul, kuntratti ta' bejgħ mill-ġdid u kuntratti ta' skambju (ĠU 2009, L 33, p. 10), ħassret u ssostitwixxiet id-Direttiva 94/47.

Ir-Regolament Brussell Ia

15 Ir-Regolament (UE) Nru 1215/2012 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-12 ta' Diċembru 2012 dwar il-ġurisdizzjoni u r-rikonoxximent u l-eżekuzzjoni ta' sentenzi fi kwistjonijiet ċivili u kummerċjali (ĠU 2012, L 351, p. 1, iktar 'il quddiem ir-“Regolament Brussell Ia”), hassar u ssostitwixxa r-Regolament Nru 44/2001, li kien issostitwixxa l-Konvenzjoni tas-27 ta' Settembru 1968 dwar il-ġurisdizzjoni u l-eżekuzzjoni tas-sentenzi f'materji ċivili u kummerċjali (ĠU 1972, L 299, p. 32).

16 Il-punt 1 tal-Artikolu 7 tar-Regolament Brussell Ia jipprovdi:

“Persuna domiciljata fi Stat Membru tista' tiġi mharrka fi Stat Membru ieħor:

- (1) (a) fi kwistjonijiet relatati ma' kuntratt, fil-qrati tal-post tat-twettiq tal-obbligazzjoni in kwistjoni;
- (b) għall-finijiet ta' din id-dispożizzjoni u sakemm ma jkunx miftiehem mod ieħor, il-post tat-twettiq tal-obbligi f'dak il-każ għandu jkun:

[...]

- fil-każ ta' bejgħ ta' oġġetti [provvista ta' servizzi], il-post fl-Istat Membru fejn, skont il-kuntratt, l-oġġetti [is-servizzi] ġew ikkonsenjati [ipprovduti] jew suppost li kienu ikkonsenjati [...].

17 Il-punt 1 tal-Artikolu 24 ta' dan ir-regolament jipprovdi:

“Dawn il-qrati li ġejjin ta' Stat Membru għandu jkollhom ġurisdizzjoni esklużiva, independentement mid-domicilju tal-partijiet:

- (1) fi proċedimenti li l-oġġettiv tagħhom ikunu drittijiet in rem fi proprjetà immobbli jew kirjiet ta' proprjetà immobbli, il-qrati tal-Istat Membru li fih tkun tinstab il-proprjetà.

Madankollu, fi proċedimenti li jkollhom bħala l-oġġettiv tagħhom kirjiet ta' proprjetà immobbli li jkunu konkluzi għal użu privat temporanju għal perijodu massimu ta' sitt xhur konsekuttivi, il-qrati tal-Istat Membru li fih ikun domiciljat il-konvenut għandhom ukoll ikollhom il-ġurisdizzjoni, dment li l-kerrej ikun persuna fiżika u li s-sid tal-kera u l-kerrej ikunu domiciljati fl-istess Stat Membru”.

Il-Ftehim dwar il-ħruġ tar-Renju Unit

18 Il-Ftehim dwar il-ħruġ tar-Renju Unit tal-Gran Brittanja u l-Irlanda ta' Fuq mill-Unjoni Ewropea u mill-Komunità Ewropea tal-Energija Atomika (ĠU 2020, L 29, p. 7), iffirmat fi Brussell u f'Londra fl-24 ta' Jannar 2020, daħal fis-seħħ fl-1 ta' Frar 2020 (iktar 'il quddiem il-“Ftehim dwar il-ħruġ”).

- 19 L-Artikolu 66 ta' dan il-ftehim, bit-titolu "Id-dritt applikabbli f'materji kuntrattwali u mhux kuntrattwali", jipprovdi:

"Fir-Renju Unit, l-atti li ġejjin għandhom ikunu japplikaw kif ġejj:

- (a) ir-Regolament [Ruma I] għandu japplika fir-rigward ta' kuntratti konklużi qabel tmiem il-perjodu ta' tranżizzjoni;

[...]"

- 20 L-Artikolu 126 tal-imsemmi ftehim, bit-titolu "Perjodu ta' tranżizzjoni", jipprevedi:

"Għandu jkun hemm perjodu ta' tranżizzjoni jew ta' implimentazzjoni, li għandu jibda mid-data tad-dhul fis-seħh ta' dan il-Ftehim u jintemm fil-31 ta' Diċembru 2020."

Id-dritt Spanjol

- 21 Skont l-Artikolu 1(1) tal-Ley 42/1998 sobre derechos de aprovechamiento por turno de bienes inmuebles de uso turístico y normas tributarias (il-Liġi 42/1998 dwar id-Drittijiet ta' Użu fuq Bażi ta' Timeshare ta' Proprjetajiet Immobbli għal Użu uristiku u dwar Miżuri Fiskali), tal-15 ta' Diċembru 1998 (BOE Nru 300 tas-16 ta' Diċembru 1998, p. 42076), din tirregola l-kostituzzjoni, l-eżerċizzju, it-trasferiment u l-estinzjoni tad-dritt ta' użu ta' proprjetajiet immobbli fuq bażi ta' timeshare, li jagħti lid-detentur tiegħu d-dritt li jgawdi, b'mod esklużiv, matul perijodu speċifiku ta' kull sena, minn akkomodazzjoni li tista' tintuża b'mod indipendenti, minhabba l-preżenza ta' ħruġ speċifiku lejn it-triq pubblika jew lejn parti komuni tal-bini li din tagħmel parti minnu, u li hija mgħammra, b'mod permanenti, b'għamara xieraq għal dan l-għan kif ukoll tad-dritt għall-provvista ta' servizzi addizzjonali. Id-dritt ta' tgawdija ma jinkludix bidliet lill-akkomodazzjoni jew lill-għamara tagħha. Id-dritt ta' użu fuq bażi ta' timeshare jista' jiġi kkostitwit bħala dritt *in rem*.
- 22 Skont it-tieni dispożizzjoni addizzjonali ta' din il-liġi, "il-kuntratti kollha li jirrigwardaw drittijiet relatati mal-użu ta' proprjetà immobbli jew ta' diversi proprjetajiet immobbli li jkunu jinsabu fi Spanja matul perijodu speċifiku jew determinabbli tas-sena għandhom ikunu suġġetti għad-dispożizzjonijiet ta' din il-liġi, irrispettivament mill-post u mid-data tal-konklużjoni tagħhom".
- 23 Skont l-Artikolu 1(1) tal-Ley 4/2012 de contratos de aprovechamiento por turno de bienes de uso turístico, de adquisición de productos vacacionales de wiesa duración, de reventa y de intercambio y normas tributarias (il-Liġi 4/2012 dwar il-Kuntratti ta' Użu fuq Bażi ta' Timeshare ta' Proprjetajiet għal Użu Turistiku, dwar il-Kuntratti ta' Prodotti ta' Vaganza fit-Tul u dwar il-Kuntratti ta' Bejgħ mill-Ġdid u ta' Skambju, kif ukoll dwar Miżuri Fiskali), tas-6 ta' Lulju 2012 (BOE Nru 162, tas-7 ta' Lulju 2012, p. 49192), il-kuntratti ta' kummerċjalizzazzjoni, ta' bejgħ u ta' bejgħ mill-ġdid ta' drittijiet ta' użu ta' proprjetajiet fuq bażi ta' timeshare u ta' prodotti ta' vaganza fit-tul kif ukoll il-kuntratti ta' skambju għandhom ikunu rregolati mid-dispożizzjonijiet ta' din il-liġi meta dawn jiġu konklużi bejn kummerċjant u konsumatur.
- 24 Skont l-Artikolu 2 tal-Liġi 4/2012, kuntratt ta' użu ta' proprjetajiet fuq bażi ta' timeshare jfisser kuntratt ta' iktar minn sena li permezz tiegħu konsumatur jikseb, bi hlas, id-dritt li juża akkomodazzjoni waħda jew iktar għal-lejl għal iktar minn soġġorn wieħed.

Il-kawża prinċipali u d-domandi preliminari

- 25 Ir-rikorrenti fil-kawża prinċipali huma konsumaturi Brittaniċi li jirrisjedu fir-Renju Unit u li kkonkludew, rispettivament fl-14 ta' April 2008 u fit-28 ta' Ġunju 2010, żewġ kuntratti ma' Diamond Resorts Europe, kumpannija Ingliża li taġixxi bħala fergħa fi Spanja tal-grupp Diamond Resorts.
- 26 Kull wieħed minn dawn il-kuntratti kien jipprevedi l-ġhoti ta' ċertu numru ta' punti li jippermettu lir-rikorrenti fil-kawża prinċipali jibbenefikaw, matul żmien determinat, minn numru ta' akkomodazzjonijiet f'pajjiżi differenti tal-Ewropa, b'mod partikolari fi Spanja. Skont l-imsemmija kuntratti, ir-rikorrenti fil-kawża prinċipali ma ġewx allokat i akkomodazzjonijiet speċifiċi, u lanqas perijodu speċifiku kull sena, iżda pjuttost katalogu ta' akkomodazzjonijiet, li huma kellhom jitolbu d-disponibbiltà tagħhom minn qabel sabiex ikunu jistgħu jibbenefikaw minnhom fil-mument mixtieq.
- 27 Ir-rikorrenti fil-kawża prinċipali jitolbu li l-istess kuntratti jiġu ddikjarati nulli, minhabba li dawn ma jissodisfawx ir-rekwiżiti previsti mil-Liġijiet 42/1998 u 4/2012, li jehtieġu, b'mod partikolari, ir-registrazzjoni tad-dritt ta' użu ta' proprjetajiet immobbli fuq bażi ta' timeshare fir-registru tal-artijiet Spanjol, id-determinazzjoni preċiża tal-akkomodazzjonijiet allokat i lill-konsumaturi kif ukoll l-ispeċifikazzjoni tat-tul tal-kuntratti. F'dan il-kuntest, ir-rikorrenti fil-kawża prinċipali jqisu li d-drittijiet miksuba bis-saħħa tal-kuntratti inkwistjoni għandhom jiġu kklassifikati bħala "drittijiet *in rem* ta' użu ta' proprjetajiet immobbli fuq bażi ta' timeshare".
- 28 Ir-rikorrenti fil-kawża prinċipali ressqu wkoll proċeduri kontra kumpanniji oħra li jappartjenu għall-istess grupp bħal Diamond Resorts Europe, iżda li huma estranji għall-kuntratti inkwistjoni fil-kawża prinċipali.
- 29 Diamond Resorts Europe ssostni li dawn il-kuntratti ma jikkonċernawx drittijiet *in rem*, iżda drittijiet *in personam*. Hija tqis li l-imsemmija kuntratti għandhom ikunu rregolati mil-liġi Ingliża, peress li r-rikorrenti fil-kawża prinċipali huma ċittadini tar-Renju Unit, għandhom ir-residenza abitwali tagħhom hemmhekk u s-sede tal-grupp ta' kumpanniji tinsab ukoll fir-Renju Unit.
- 30 Il-qorti tar-rinviju tqis li d-determinazzjoni tal-liġi applikabbli għall-kuntratti inkwistjoni tiddependi mit-tweġiba għall-mistoqsija dwar liema dispożizzjonijiet tal-Konvenzjoni ta' Ruma u tar-Regolament Ruma I huma applikabbli u li din it-tweġiba għandha konsegwenzi fuq il-validità ta' dawn il-kuntratti. F'dan ir-rigward, il-leġiżlazzjoni Spanjola applikabbli fil-mument tal-iffirmar ta' dawn tal-aħħar, jiġifieri l-Liġi 42/1998, kienet tqis li dawn jikkostitwixxu drittijiet *in rem* fuq proprjetajiet immobbli u kienet tissugġetta l-validità tagħhom għal numru ta' rekwiżiti formali li l-liġi Ingliża ma timponix. Madankollu, il-leġiżlazzjoni Spanjola fis-sehħ, jiġifieri l-Liġi 4/2012, tinkludi t-Titolu II li ġie interpretat fis-sens li tali kuntratti kienu meqjusa li huma ta' tip assoċjattiv u li, konsegwentement, kienu sugġetti għad-dispożizzjonijiet ta' dan it-titolu. Peress li r-rekwiżiti formali previsti minn din il-liġi tal-aħħar huma inqas, dawn il-kuntratti huma validi fir-rigward tagħha.
- 31 Skont dik il-qorti, fir-rigward tad-determinazzjoni tal-liġi applikabbli, jeżistu interpretazzjonijiet differenti possibbli. Minn naħa, meta jkun hemm relazzjoni bejn konsumatur u kummerċjant li jkollu fergħa fi Spanja, il-kuntratt ikkonċernat ikun ġie ffirmat fi Spanja u l-obbligi tal-partijiet ikunu jirrigwardaw proprjetà immobbli li tkun tinsab fi Spanja, għandha tiġi applikata l-liġi Spanjola.

- 32 Min-naħa l-oħra, huwa possibbli li tali sitwazzjoni tiġi analizzata mill-perspettiva tal-libertà ta' għażla, konformement mal-Artikolu 3(1) tar-Regolament Ruma I, peress li klawżola redatta minn qabel li tippredvi li l-kuntratt ikkonċernat għandu jkun irregolat mil-liġi Ingliża ma għandhiex titqies bħala ftehim liberament mogħti relatat mal-applikazzjoni ta' din il-liġi, iżda għandha titqies bħala element impost mill-parti li tkun inkludiet din il-klawżola f'dan il-kuntratt sabiex tevita l-applikazzjoni tal-leġiżlazzjoni Spanjola, jiġifieri l-Liġi 42/1998.
- 33 Issa, skont Diamond Resorts Europe, konformement mal-Artikolu 5 tal-Konvenzjoni ta' Ruma u mal-Artikolu 6 tar-Regolament Ruma I, fir-rigward tar-relazzjonijiet li jkunu jinvolvu konsumaturi, il-prinċipju ġenerali tal-applikazzjoni tal-liġi tal-pajjiż li fih il-konsumatur ikkonċernat ikollu r-residenza abitwali tiegħu għandu jipprevali. Għalhekk, il-liġi Ingliża tkun applikabbli.
- 34 F'dan il-kuntest, il-qorti tar-rinviju tistaqsi, qabelxejn, jekk ir-Regolament Ruma I, li ssostitwixxa l-Konvenzjoni ta' Ruma b'dispożizzjonijiet iktar iddettaljati, jistax jiġi applikat għal kuntratti konklużi qabel id-dhul fis-seħħ ta' dan ir-regolament jew jekk il-leġiżlazzjoni preċedenti tibqax applikabbli.
- 35 Sussegwentement, fid-dawl tal-ħruġ tar-Renju Unit mill-Unjoni Ewropea, dik il-qorti tqis li hemm lok li jiġi ddeterminat jekk id-dispożizzjonijiet tad-dritt tal-Unjoni jibqgħux applikabbli għal ċittadini ta' dan l-Istat.
- 36 Fl-aħhar, l-imsemmija qorti tqajjem il-kwistjoni tad-determinazzjoni tan-natura tar-relazzjoni kuntrattwali li torbot lill-partijiet, jiġifieri dik dwar jekk id-drittijiet inkwistjoni humiex drittijiet *in rem* jew drittijiet *in personam* ta' tip assoċjattiv. Ikun ukoll possibbli li dawn jiġu kklassifikati bħala drittijiet ta' kiri ta' proprjetajiet immobbli, f'liema każ l-Artikolu 4 tar-Regolament ta' Ruma I jkun jagħti lok għal żewġ possibbiltajiet, jiġifieri l-possibbiltà tal-applikazzjoni tal-liġi tal-pajjiż li fih tinsab il-proprjetà immobbli kkonċernata jew il-possibbiltà tal-applikazzjoni tal-liġi tal-pajjiż li fih il-konsumatur ikollu r-residenza abitwali tiegħu, skont jekk it-tul tal-kirja huwiex rispettivament iktar jew inqas minn sitt xhur.
- 37 Huwa f'dawn iċ-ċirkustanzi li l-Juzgado de Primera Instancia e Instrucción n° 2 de Granadilla de Abona (il-Qorti tal-Ewwel Istanza u Istruttoria Nru 2 ta' Granadilla de Abona, Spanja) iddeċidiet li tissospendi l-proċeduri quddiemha u li tagħmel lill-Qorti tal-Ġustizzja d-domandi preliminari li ġejjin:

“1) Il-[Konvenzjoni ta' Ruma] u r-[Regolament Ruma I] għandhom jiġi kkunsidrati li huma applikabbli għal kuntratti li ż-żewġ partijiet tagħhom huma ċittadini tar-Renju Unit?

Fil-każ ta' risposta fl-affermattiv għall-ewwel domanda

2) Ir-[Regolament Ruma I] għandu jiġi interpretat bħala li huwa applikabbli għal kuntratti konklużi qabel id-dhul fis-seħħ tiegħu, b'konformità mal-Artikolu 24 tal-imsemmi regolament? Jekk ir-risposta tkun fin-negattiv, kuntratt ta' użu ta' proprjetà immobbli b'timeshare, taħt il-forma ta' sottoskrizzjoni għal punti ta' klabb, għandu jiġi kkunsidrat bħala li jaqa' taħt il-kamp ta' applikazzjoni tal-Artikolu 4(3) jew tal-Artikolu 5 tal-[Konvenzjoni ta' Ruma], u dan, ukoll fil-każ fejn ikun il-konsumatur li jkun għażel bħala liġi applikabbli l-liġi ta' Stat differenti minn dak tar-residenza abitwali tiegħu? Barra minn hekk, jekk ir-risposta tkun li dan il-kuntratt jista' jaqa' taħt iż-żewġ dispożizzjonijiet, liema sistema għandha tiehu l-priorità?

- 3) Indipendentement mir-risposti għat-tieni domanda, kuntratt ta' użu ta' proprjetà immobbli b'timeshare, taht il-forma ta' sottoskrizzjoni għal punti ta' klabb, għandu jiġi kkunsidrat bħala kuntratt li jagħti lok għall-kisba ta' drittijiet *in rem* fuq proprjetà immobbli, jew għall-kisba ta' drittijiet *in personam* ta' tip assoċjattiv?
- Jekk jiġi kkunsidrat li dan iwassal għall-kisba ta' drittijiet *in rem*, għall-finijiet tad-determinazzjoni tal-liġi applikabbli, għandu jiġi applikat bi prijorità l-Artikolu 4[1](c) jew l-Artikolu 6(1) tar-[Regolament Ruma I], u dan, ukoll fil-każ fejn ikun il-konsumatur li jkun għażel bħala liġi applikabbli l-liġi ta' Stat differenti minn dak tar-residenza abitwali tiegħu?
 - Jekk jiġi kkunsidrat li dan iwassal għall-kisba ta' drittijiet *in personam*, dawn id-drittijiet għandhom jiġu kkunsidrati bħala drittijiet ta' kiri ta' proprjetà immobbli fis-sens tal-Artikolu 4[1](c) [ta' dan ir-regolament] jew bħala drittijiet għal provvista ta' servizzi fis-sens tal-Artikolu 4[1](b)? Fi kwalunkwe każ, l-Artikolu 6(1) [tal-imsemmi regolament] għandu jiġi applikat bi prijorità fir-rigward tar-relazzjonijiet li jinvolvu konsumaturi u/jew utenti, u dan, ukoll fil-każ fejn ikun il-konsumatur li jkun għażel bħala liġi applikabbli l-liġi ta' Stat differenti minn dak tar-residenza abitwali tiegħu?
- 4) Fil-każijiet kollha msemmiya iktar 'il fuq, id-dispożizzjonijiet relatati mal-liġi applikabbli tal-[Konvenzjoni ta' Ruma] u tar-[Regolament Ruma I] għandhom jiġu interpretati fis-sens li ma jipprekludux leġiżlazzjoni nazzjonali skont liema '[i]l-kuntratti kollha dwar drittijiet relatati mal-użu ta' proprjetà jew proprjetajiet immobbli li jinsabu fi Spanja matul perijodu determinat jew determinabbli tas-sena huma suġġetti għad-dispożizzjonijiet ta' din il-liġi, ikunu liema jkunu l-post u d-data tal-konkluzjoni tagħhom'?"

Fuq il-ġurisdizzjoni tal-Qorti tal-Ġustizzja

- 38 Preliminarjament, għandu jitfakkar li, skont l-Artikolu 1 tal-Ewwel Protokoll, il-Qorti tal-Ġustizzja għandu jkollha ġurisdizzjoni sabiex tagħti deċiżjonijiet fuq l-interpretazzjoni tal-Konvenzjoni ta' Ruma.
- 39 L-Artikolu 2(a) ta' dan l-Ewwel Protokoll jistabbilixxi lista eżawrjenti tal-qrati tal-Istati kontraenti li jistgħu jitolbu lill-Qorti tal-Ġustizzja tagħti deċiżjoni preliminari fuq kwistjoni mqajma f'kawża pendenti quddiemhom u li tkun tirrigwarda, b'mod partikolari, l-interpretazzjoni tad-dispożizzjonijiet ta' din il-konvenzjoni, meta huma jkunu jqisu li deċiżjoni fuq dan il-punt tkun neċessarja sabiex huma jagħtu s-sentenza tagħhom. Skont dan l-Artikolu 2(b), din il-possibbiltà hija rrikonoxxuta wkoll lill-qrati tal-Istati kontraenti meta huma jagħtu deċiżjoni fl-appell.
- 40 Issa, minn naħa, għandu jiġi kkonstatat li l-Juzgado de Primera Instancia e Instrucción n° 2 de Granadilla de Abona (il-Qorti tal-Ewwel Istanza u Istrutturja Nru 2 ta' Granadilla de Abona) ma tinsabx f'din il-lista, li, fir-rigward tar-Renju ta' Spanja, tirreferi biss għat-"Tribunal Supremo" (il-Qorti Suprema). Min-naħa l-oħra, bħala qorti tal-ewwel istanza, il-qorti tar-rinviju lanqas ma hija mitluba tagħti deċiżjoni fl-appell, fis-sens tal-imsemmi Artikolu 2(b) fil-kuntest tat-tilwima fil-kawża prinċipali.

- 41 Minn dan isegwi li l-kundizzjonijiet previsti fl-Artikolu 2 tal-Ewwel Protokoll ma humiex issodisfatti u li l-Qorti tal-Ġustizzja ma għandhiex ġurisdizzjoni sabiex tagħti deċiżjoni fuq id-domandi preliminari sa fejn dawn jirrigwardaw l-interpretazzjoni tal-Konvenzjoni ta' Ruma.
- 42 Madankollu, il-Qorti tal-Ġustizzja għandha ġurisdizzjoni sabiex tagħti deċiżjoni preliminari fuq l-interpretazzjoni tad-dispożizzjonijiet tar-Regolament Ruma I msemmija f'dawn id-domandi, li fir-rigward tiegħu ma hemm l-ebda limitazzjoni dwar il-qrati awtorizzati sabiex jadixxu lill-Qorti tal-Ġustizzja.

Fuq l-ammissibbiltà tat-talba għal deċiżjoni preliminari

- 43 Għalkemm ha pożizzjoni dwar kull waħda mid-domandi preliminari magħmula mill-qorti tar-rinviju, il-Gvern Spanjol isostni, preliminarjament, li t-talba għal deċiżjoni preliminari hija inammissibbli fl-intier tagħha, minhabba li din ma tissodisfax il-kundizzjonijiet previsti fl-Artikolu 267 TFUE u fl-Artikolu 94 tar-Regoli tal-Proċedura tal-Qorti tal-Ġustizzja, peress li dik il-qorti ma indikatx it-termini tal-kuntratti inkwistjoni fil-kawża prinċipali.
- 44 Għandu jittfakkar li, skont ġurisprudenza stabbilita, fil-kuntest tal-kooperazzjoni bejn il-Qorti tal-Ġustizzja u l-qrati nazzjonali stabbilita fl-Artikolu 267 TFUE, hija biss il-qorti nazzjonali, li quddiemha titressaq it-tilwima u li għandha tiegħu r-responsabbiltà għad-deċiżjoni ġudizzjarja li għandha tittiehed, li għandha tevalwa, fid-dawl taċ-ċirkustanzi partikolari tal-kawża, kemm in-neċessità ta' deċiżjoni preliminari sabiex tkun f'pożizzjoni li tagħti d-deċiżjoni tagħha kif ukoll ir-rilevanza tad-domandi li hija tagħmel lill-Qorti tal-Ġustizzja. Għaldaqstant, sa fejn id-domandi magħmula jikkonċernaw l-interpretazzjoni tad-dritt tal-Unjoni, il-Qorti tal-Ġustizzja hija, bħala prinċipju, marbuta li tagħti deċiżjoni (sentenza tat-13 ta' Jannar 2022, Regione Puglia, C-110/20, EU:C:2022:5, punt 23 u l-ġurisprudenza ċċitata).
- 45 Ir-rifjut tal-Qorti tal-Ġustizzja li tagħti deċiżjoni fuq domanda preliminari magħmula minn qorti nazzjonali ikun possibbli biss meta jkun jidher b'mod manifest li l-interpretazzjoni mitluba tad-dritt tal-Unjoni ma għandha ebda rabta mar-realtà jew mas-suġġett tat-tilwima fil-kawża prinċipali, meta l-problema tkun ta' natura ipotetika jew meta l-Qorti tal-Ġustizzja ma jkollhiex għad-dispożizzjoni tagħha l-punti ta' fatt u ta' liġi meħtieġa sabiex tirrispondi b'mod utli għad-domandi li jkunu sarulha (sentenza tat-13 ta' Jannar 2022, Regione Puglia, C-110/20, EU:C:2022:5, punt 24 u l-ġurisprudenza ċċitata).
- 46 F'dan il-każ, anki jekk it-talba għal deċiżjoni preliminari ma tinkludix it-termini preċiżi tal-kuntratti inkwistjoni fil-kawża prinċipali u ma tipprovdux klassifikazzjoni ġuridika eżatta tal-obbligi inkwistjoni, xorta jibqa' l-fatt li l-qorti tar-rinviju, minn naħa, indikat b'mod preċiż ir-relazzjoni eżistenti bejn id-dispożizzjonijiet tad-dritt tal-Unjoni li hija titlob l-interpretazzjoni tagħhom u t-tilwima li għandha quddiemha kif ukoll, min-naħa l-oħra, spjegat kif is-soluzzjoni ta' din it-tilwima tiddependi mir-risposti tal-Qorti tal-Ġustizzja għad-domandi magħmula.
- 47 Barra minn hekk, skont l-Artikolu 94 tar-Regoli tal-Proċedura, ir-rinviju għal deċiżjoni preliminari jinkludi biżżejjed punti ta' fatt u ta' liġi, sabiex jippermetti mhux biss lill-partijiet ikkonċernati jipprezentaw osservazzjonijiet skont l-Artikolu 23 tal-Istatut tal-Qorti tal-Ġustizzja tal-Unjoni Ewropea, iżda wkoll lill-Qorti tal-Ġustizzja tirrispondi b'mod utli għad-domandi magħmula.

- 48 Għaldaqstant, l-eċċezzjoni ta' inammissibbiltà mqajma mill-Gvern Spanjol, sa fejn din tirrigwarda t-talba għal deċiżjoni preliminari fl-intier tagħha, għandha tiġi miċhuda u din it-talba għandha tiġi ddikjarata ammissibbli.

Fuq id-domandi preliminari

Fuq l-ewwel domanda

- 49 Permezz tal-ewwel domanda tagħha, il-qorti tar-rinviju tistaqsi, essenzjalment, jekk id-dispożizzjonijiet tar-Regolament Ruma I humiex applikabbli għal kuntratti li fihom iż-żewġ partijiet ikunu ċittadini tal-istess Stat, f'dan il-każ ir-Renju Unit.
- 50 F'dan ir-rigward, mill-formulazzjoni tal-Artikolu 1 tar-Regolament Ruma I jirriżulta li dan tal-aħħar għandu japplika, f'sitwazzjonijiet li jkunu jinvolvu konflitt ta' liġijiet, għall-obbligi kuntrattwali f'materji ċivili u kummerċjali.
- 51 Għalhekk, id-dispożizzjonijiet ta' dan ir-regolament huma applikabbli għal kull relazzjoni kuntrattwali li tkun tinkludi element barrani, mingħajr ma l-Artikolu 1 tal-imsemmi regolament jinkludi preċiżjoni jew rekwiżit fir-rigward ta' eventwali rabta ta' dan l-element barrani man-nazzjonalità jew mal-post tad-domicilju tal-partijiet kontraenti kkonċernati.
- 52 Minn dan jirriżulta li, minkejja li ż-żewġ partijiet li kkonkludew il-kuntratti inkwistjoni fil-kawża prinċipali għandhom l-istess nazzjonalità, dawn il-kuntratti jistgħu jaqgħu taħt il-kamp ta' applikazzjoni tar-Regolament Ruma I, peress li dawn għandhom element jew diversi elementi oħra barranin.
- 53 F'dan il-każ, mid-deċiżjoni tar-rinviju jirriżulta li l-imsemmija kuntratti, li ġew konkluzi bejn żewġ ċittadini tar-Renju Unit u kumpannija rregolata mid-dritt tal-Ingilterra u ta' Wales, kellhom jiġu eżegwiti f'diversi pajjiżi Ewropej, fosthom, b'mod partikolari, Spanja.
- 54 Barra minn hekk, għandu jiġi rrilevat li l-ħruġ tar-Renju Unit mill-Unjoni ma għandu ebda rilevanza fuq l-applikazzjoni tad-dispożizzjonijiet tar-Regolament Ruma I għat-tilwima fil-kawża prinċipali.
- 55 Fir-rigward tar-regoli applikabbli matul il-perijodu ta' tranżizzjoni, previsti fl-Artikolu 66(a) u fl-Artikolu 126 tal-Ftehim dwar il-ħruġ, dawn tfasslu fir-rigward tal-kawża pendenti quddiem il-qorti u l-istituzzjonijiet tar-Renju Unit, b'tali mod li dawn ma jaffettwawx is-sitwazzjoni tal-qorti Spanjola adita bil-kawża prinċipali.
- 56 Mill-kunsiderazzjonijiet preċedenti jirriżulta li d-dispożizzjonijiet tar-Regolament Ruma I huma applikabbli, fil-kuntest ta' tilwima quddiem qorti ta' Stat Membru, għal kuntratti li ż-żewġ partijiet tagħhom huma ċittadini tar-Renju Unit, sa fejn dawn jinkludu element barrani.

Fuq it-tieni u t-tielet domanda

- 57 Permezz tat-tieni u tat-tielet domanda tagħha, li għandhom jiġu eżaminati flimkien, il-qorti tar-rinviju tistaqsi, essenzjalment, liema dispożizzjoni tar-Regolament Ruma I għandha tiġi applikata sabiex tiġi ddeterminata l-liġi applikabbli għal kuntratt ta' użu ta' proprjetajiet immobbli fuq bażi ta' timeshare taħt il-forma ta' sottoskrizzjoni għal punti ta' klabb.
- 58 B'mod iktar preċiż, dik il-qorti tixtieq tkun taf jekk tali kuntratt għandux jitqies bħala li jirrigwarda l-akkwist ta' drittijiet *in rem* fuq proprjetà immobbli, fatt li jkun iwassal għall-applikazzjoni tal-Artikolu 4(1)(ċ) ta' dan ir-regolament, jew l-akkwist ta' drittijiet *in personam*, f'liema każ jew l-Artikolu 4(1)(ċ) tal-imsemmi regolament, jew l-Artikolu 4(1)(b) tal-istess regolament, ikun applikabbli sa fejn dan il-kuntratt għandu jitqies bħala li għandu bħala suġġett, rispettivament, kiri ta' proprjetà immobbli jew provvista ta' servizzi.
- 59 Fi kwalunkwe każ, l-imsemmija qorti tistaqsi jekk, fil-każ ta' kuntratt ta' konsum, għandhomx jiġu applikati, bi prijorità, id-dispożizzjonijiet tal-Artikolu 6(1) tar-Regolament Ruma I, u tistaqsi dwar l-effett tal-għażla libera, mill-konsumatur ikkonċernat, ta' liġi applikabbli differenti minn dik tal-pajjiż li fih huwa jkollu r-residenza abitwali tiegħu.
- 60 Qabel ma tinghata risposta għal dawn id-domandi, għandha tinghata preċiżazzjoni dwar il-kamp ta' applikazzjoni *ratione temporis* tar-Regolament Ruma I.
- 61 F'dan ir-rigward, għandu jiġi rrilevat li, skont l-Artikolu 28 ta' dan ir-regolament, id-dispożizzjonijiet tiegħu huma intiżi li japplikaw biss għar-relazzjonijiet kuntrattwali mnissla mill-kunsens reċiproku tal-partijiet kontraenti, li mmanifesta ruħu b'effett mis-17 ta' Diċembru 2009. Fil-fatt, il-leġiżlatur tal-Unjoni eskluda li l-imsemmi regolament ikollu applikazzjoni immedjata li permezz tagħha l-effetti futuri ta' kuntratti konklużi qabel din id-data jkun jaqgħu taħt il-kamp ta' applikazzjoni tiegħu (ara, f'dan is-sens, is-sentenza tat-18 ta' Ottubru 2016, Nikiforidis, C-135/15, EU:C:2016:774, punti 31 u 33).
- 62 Mill-ġurisprudenza jirriżulta li l-applikazzjoni tar-Regolament Ruma I tiddependi mid-data tal-konklużjoni tal-kuntratt ikkonċernat (ara, f'dan is-sens, is-sentenza tal-25 ta' Marzu 2021, Obala i lučice, C-307/19, EU:C:2021:236, punt 56 u l-ġurisprudenza ċċitata).
- 63 Għalhekk, id-dispożizzjonijiet tar-Regolament Ruma I japplikaw esklużivament għall-kuntratti konklużi b'effett mis-17 ta' Diċembru 2009, u mhux għall-effetti futuri ta' kuntratti konklużi qabel din id-data.
- 64 L-ewwel kuntratt inkwistjoni fil-kawża prinċipali, li gie ffirmat fl-14 ta' April 2008, għalhekk ma jaqax taħt il-kamp ta' applikazzjoni *ratione temporis* tar-Regolament Ruma I.
- 65 Għaldaqstant, l-interpretazzjoni tad-dispożizzjonijiet tar-Regolament Ruma I li l-Qorti tal-Ġustizzja ser tippovdi lill-qorti tar-rinviju b'risposta għad-domandi magħmula minn din tal-aħħar ser tkun tikkonċerna biss it-tieni kuntratt inkwistjoni fil-kawża prinċipali, iffirmat fit-28 ta' Ġunju 2010 (iktar 'il quddiem il-“kuntratt kontenżjuż”).
- 66 Fir-rigward tal-kwistjoni tad-determinazzjoni tal-liġi applikabbli għal kuntratt ta' użu ta' proprjetajiet immobbli fuq bażi ta' timeshare taħt il-forma ta' sottoskrizzjoni għal punti ta' klabb, għandu jifakkar li mill-premessa 6 tar-Regolament Ruma I jirriżulta li dan huwa intiż li

jistabbilixxi regoli ta' kunflitt ta' ligijiet li jindikaw l-istess ligi nazzjonali, ikun liema jkun il-pajjiż li fih titressaq l-azzjoni, sabiex jitjiebu l-prevedibbiltà tal-eżitu tat-tilwim, iċ-ċertezza fir-rigward tad-dritt applikabbli u l-moviment liberu tas-sentenzi.

- 67 Għalhekk, ir-Regolament Ruma I jipprevedi, fil-Kapitolu II tiegħu, regoli uniformi li jistabbilixxu l-prinċipju li l-priorità għandha tingħata lir-rieda tal-partijiet, li huma rrikonoxxuti bħala li għandhom, fl-Artikolu 3 ta' dan ir-regolament, il-libertà li jagħzlu l-ligi applikabbli għall-kuntratt.
- 68 F'dan ir-rigward, dan l-Artikolu 3(1) jeħtieġ li l-għażla tal-ligi applikabbli tkun espressa jew tkun tirriżulta b'mod ċert mid-dispożizzjonijiet tal-kuntratt jew miċ-ċirkustanzi tal-każ.
- 69 Fin-nuqqas ta' għażla tal-ligi applikabbli mwettqa mill-partijiet, l-Artikolu 4(1) tar-Regolament Ruma I jipprevedi kriterji ta' rabta skont tipi differenti ta' kuntratti, fosthom dawk imsemmija mill-qorti tar-rinviju, jiġifieri l-kuntratti li jirrigwardaw dritt *in rem* fuq proprjetà immobbli jew kiri ta' proprjetà immobbli u l-kuntratti ta' provvista ta' servizzi.
- 70 Issa, f'dan il-każ, mill-proċess għad-dispożizzjoni tal-Qorti tal-Ġustizzja jirriżulta li l-kuntratt kontenzjuż jindika l-ligi Ingliża bħala l-ligi applikabbli għal dan il-kuntratt u li dan tal-aħħar ġie konkluż ma' konsumatur.
- 71 Skont l-Artikolu 6(2) tar-Regolament Ruma I, f'kuntratt konkluż minn konsumatur ma' professjonist, il-partijiet jistgħu jagħzlu l-ligi applikabbli għal dan il-kuntratt, sa fejn din l-għażla ma tistax madankollu jkollha bħala riżultat li ċċaħhad lill-konsumatur mill-protezzjoni mogħtija lilu mid-dispożizzjonijiet li ma tistax issir deroga minnhom bi ftehim skont il-ligi li kienet tkun applikabbli, fl-assenza ta' għażla, abbażi tal-Artikolu 6(1) ta' dan ir-regolament, li jipprevedi li tali kuntratt għandu jkun irregolat mil-ligi tal-pajjiż li fih il-konsumatur ikollu r-residenza abitwali tiegħu (ara, f'dan is-sens, is-sentenza tal-10 ta' Frar 2022, ShareWood Switzerland, C-595/20, EU:C:2022:86, punti 15 u 16).
- 72 Il-kuntratt inkwistjoni għandu wkoll jissodisfa l-kundizzjonijiet stabbiliti f'dan l-Artikolu 6(1), jiġifieri li dan il-kuntratt ikun ġie konkluż mill-konsumatur għal użu li jista' jitqies bħala estranju għall-attività professjonali tiegħu, li l-professjonist jeżerċita l-attività kummerċjali jew professjonali tiegħu fil-pajjiż li fih il-konsumatur ikollu r-residenza abitwali tiegħu jew li, bi kwalunkwe mezz, huwa jidderiegi din l-attività lejn dan il-pajjiż jew lejn diversi pajjiżi, fosthom dan tal-aħħar, u li l-imsemmi kuntratt jaqa' fil-kuntest ta' din l-attività.
- 73 F'dan il-każ, fil-każ li l-kuntratt kontenzjuż jissodisfa l-kundizzjonijiet stabbiliti fl-Artikolu 6(1) tar-Regolament Ruma I, fatt li għandu jiġi vverifikat mill-qorti tar-rinviju, l-għażla tal-ligi applikabbli mill-partijiet ma tistax, konformement ma' dan l-Artikolu 6(2), ikollha bħala riżultat li ċċaħhad lill-konsumatur ikkonċernat mill-protezzjoni mogħtija lilu mid-dispożizzjonijiet imperattivi tal-ligi tal-pajjiż li fih huwa jkollu r-residenza abitwali tiegħu.
- 74 Issa, dan ma jistax ikun il-każ fis-sitwazzjoni inkwistjoni fil-kawża prinċipali, peress li l-ligi applikabbli magħzula hija dik tal-pajjiż li fih il-konsumaturi kkonċernati għandhom ir-residenza abitwali tagħhom, jiġifieri l-ligi Ingliża.
- 75 Interpretazzjoni li abbażi tagħha jkun possibbli li ssir deroga mir-regoli ta' kunflitt ta' ligijiet previsti mir-Regolament ta' Ruma I sabiex tiġi ddeterminata l-ligi applikabbli għall-kuntratti ta' konsum, minhabba li ligi oħra tkun iktar favorevoli għall-konsumatur, neċessarjament tkun

tippregudika b'mod kunsiderevoli r-rekwiżit ġenerali ta' prevedibbiltà tal-liġi u, għaldaqstant, il-prinċipju ta' ċertezza legali fir-relazzjonijiet kuntrattwali li jinvolve konsumaturi (ara, b'analogija, is-sentenza tat-12 ta' Settembru 2013, Schlecker, C-64/12, EU:C:2013:551, punt35).

- 76 Barra minn hekk, peress li l-Artikolu 6 tar-Regolament Ruma I huwa ta' natura mhux biss speċifika, iżda wkoll eżawrjenti, ir-regoli ta' kunflitt ta' liġijiet previsti f'dan l-artikolu ma jistgħux jiġu emendati jew issupplimentati b'regoli oħra ta' kunflitt ta' liġijiet stabbiliti f'dan ir-regolament, sakemm dispożizzjoni partikolari li tinsab fl-imsemmi artikolu ma tagħmilx riferiment esplicitu għalihom (ara, b'analogija, is-sentenza tal-20 ta' Ottubru 2022, ROI Land Investments, C-604/20, EU:C:2022:807, punti 40 u 41).
- 77 Mid-dispożizzjonijiet preċedenti jirrizulta li hemm lok li r-risposta għat-tieni u għat-tielet domanda tkun kif ġej.
- l-Artikolu 6(2) tar-Regolament Ruma I għandu jiġi interpretat fis-sens li, meta kuntratt ta' konsum ikun jissodisfa l-kundizzjonijiet stabbiliti f'dan l-Artikolu 6(1), il-partijiet f'dan il-kuntratt jistgħu, konformement mal-Artikolu 3 ta' dan ir-regolament, jagħzlu l-liġi applikabbli għall-imsemmi kuntratt, bil-kundizzjoni madankollu li din l-għażla ma jkollhiex bħala riżultat li ċċaħhad lill-konsumatur ikkonċernat mill-protezzjoni mogħtija lill mid-dispożizzjonijiet li ma tistax issir deroga minnhom bi ftehim skont il-liġi li kienet tkun applikabbli, fl-assenza ta' għażla, abbażi tal-imsemmi Artikolu 6(1), li jipprevedi li tali kuntratt għandu jkun irregolat mil-liġi tal-pajjiż li fih il-konsumatur ikollu r-residenza abitwali tiegħu;
 - fid-dawl tan-natura imperattiva u eżawrjenti tal-istess Artikolu 6(2), ma tistax issir deroga minn din id-dispożizzjoni favur leġislazzjoni allegatament iktar favorevoli għall-konsumatur.

Fuq ir-raba' domanda

- 78 Permezz tar-raba' domanda tagħha, il-qorti tar-rinviju tistaqsi, essenzjalment, jekk id-dritt tal-Unjoni għandux jiġi interpretat fis-sens li dan jipprekludi leġislazzjoni nazzjonali li tipprovdi li l-kuntratti kollha relatati mal-użu ta' proprjetajiet immobbli fuq bażi ta' timeshare huma suġġetti għad-dispożizzjonijiet ta' din il-leġislazzjoni, irrispettivament mill-għażla mwettqa mill-partijiet fir-rigward tal-liġi applikabbli għall-kuntratt ikkonċernat.
- 79 Bħall-parti l-kbira tal-partijiet li pprezentaw osservazzjonijiet bil-miktub fil-kawża prinċipali, għandu jifakkar li, skont l-Artikolu 9 tar-Regolament Ruma I, id-dispożizzjonijiet ta' dan tal-aħħar ma jistgħux jippreġudikaw l-applikazzjoni tad-dispożizzjonijiet obbligatori prevalenti tal-qorti adita, li jikkostitwixxu dispożizzjonijiet imperattivi li l-osservanza tagħhom hija meqjusa bħala kruċjali minn pajjiż għas-salvagwardja tal-interessi pubbliċi tiegħu, bħall-organizzazzjoni politika, soċjali jew ekonomika tiegħu, tant li dawn huma applikabbli għal kull sitwazzjoni li taq' taht il-kamp ta' applikazzjoni tagħhom, tkun xi tkun il-liġi applikabbli għall-kuntratt skont dan ir-regolament (ara, f'dan is-sens, is-sentenza tas-17 ta' Ottubru 2013, Unamar, C-184/12, EU:C:2013:663, punt 48).
- 80 Madankollu, u mingħajr lanqas ma tinvoka dan l-Artikolu 9, il-qorti tar-rinviju semplicement tiċċita, fil-kuntest tar-raba' domanda tagħha, silta mit-tieni dispożizzjoni addizzjonali tal-Liġi 42/1998, li skontha l-kuntratti kollha li jirrigwardaw drittijiet relatati mal-użu ta' proprjetà immobbli fuq bażi ta' timeshare li tinsab fi Spanja huma suġġetti għad-dispożizzjonijiet

ta' din il-liġi, minghajr madankollu ma tirreferi għall-kontenut tal-Liġi 4/2012, li tidher li tipprevedi dispożizzjonijiet inqas restrittivi dwar tali użu u li din il-qorti ma teskludix, hekk kif jirriżulta mid-deċiżjoni tar-rinviju, li din tkun applikabbli wkoll.

- 81 Peress li din id-deċiżjoni la tinkludi l-kontenut preċiż tad-dispożizzjonijiet rilevanti tal-leġislazzjoni nazzjonali inkwistjoni u lanqas il-bidu ta' spjegazzjoni dwar l-aspetti proċedurali tal-obbligi imposti minn din il-leġislazzjoni jew dwar iċ-ċirkustanzi eċċezzjonali li jkunu jiġġustifikaw li jittiehdu inkunsiderazzjoni kunsiderazzjonijiet ta' interess pubbliku li dawn id-dispożizzjonijiet huma intizi li jissalvagwardjaw, il-Qorti tal-Ġustizzja ma hijiex f'pożizzjoni li tkun taf ir-raġunijiet li wasslu lill-qorti tar-rinviju sabiex ikollha dubji dwar il-kompatibbiltà tal-imsemmija leġislazzjoni mad-dritt tal-Unjoni.
- 82 F'dawn iċ-ċirkustanzi, u fid-dawl tal-fatt li r-raba' domanda ma tissodisfax ir-rekwiżiti tal-Artikolu 94 tar-Regoli tal-Proċedura, huwa impossibbli għall-Qorti tal-Ġustizzja li tagħti risposta utli għal din id-domanda lill-qorti tar-rinviju. Għaldaqstant, l-imsemmija domanda għandha tiġi ddikjarata inammissibbli.

Fuq l-ispejjeż

- 83 Peress li l-proċedura għandha, fir-rigward tal-partijiet fil-kawża prinċipali, in-natura ta' kwistjoni mqajma quddiem il-qorti tar-rinviju, hija dik il-qorti li tiddeċiedi fuq l-ispejjeż. L-ispejjeż sostnuti għas-sottomissjoni tal-osservazzjonijiet lill-Qorti tal-Ġustizzja, barra dawk tal-imsemmija partijiet, ma jistgħux jiġihallu lura.

Għal dawn il-motivi, Il-Qorti tal-Ġustizzja (Is-Seba' Awla) taqta' u tiddeċiedi:

1) Id-dispożizzjonijiet tar-Regolament (KE) Nru 593/2008 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tas-17 ta' Ġunju 2008 dwar il-liġi applikabbli għall-obbligazzjonijiet kuntrattwali (Ruma I), huma applikabbli, fil-kuntest ta' tilwima quddiem qorti ta' Stat Membru, għal kuntratti li ż-żewġ partijiet tagħhom huma ċittadini tar-Renju Unit, sa fejn dawn jinkludu element barrani.

2) L-Artikolu 6(2) tar-Regolament Nru 593/2008

għandu jiġi interpretat fis-sens li:

- **meta kuntratt ta' konsum ikun jissodisfa l-kundizzjonijiet stabbiliti f'dan l-Artikolu 6(1), il-partijiet f'dan il-kuntratt jistgħu, konformement mal-Artikolu 3 ta' dan ir-regolament, jagħzlu l-liġi applikabbli għall-imsemmi kuntratt, bil-kundizzjoni madankollu li din l-għażla ma jkollhiex bħala riżultat li ċċaħhad lill-konsumatur ikkonċernat mill-protezzjoni mogħtija lill mid-dispożizzjonijiet li ma tistax ssir deroga minnhom bi ftehim skont il-liġi li kienet tkun applikabbli, fl-assenza ta' għażla, abbażi tal-imsemmi Artikolu 6(1), li jipprevedi li tali kuntratt għandu jkun irregolat mil-liġi tal-pajjiż li fih il-konsumatur ikollu r-residenza abitwali tiegħu;**
- **fid-dawl tan-natura imperattiva u eżawrjenti tal-istess Artikolu 6(2), ma tistax issir deroga minn din id-dispożizzjoni favur leġislazzjoni allegatament iktar favorevoli għall-konsumatur.**

Firem